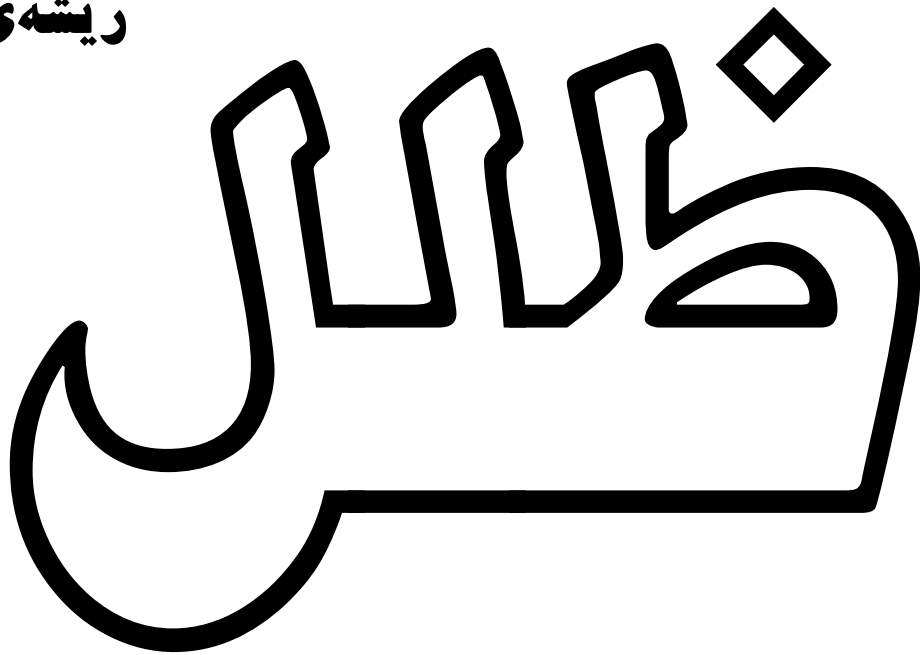

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۰۶۷

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۰۶۷، «ظل» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «ظل» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «ظل» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۰۶۷
ریشه	ظل
تعداد تکرار	۳۵
تعداد مشتقات	۲۸
تعداد ریشه مرتبط	۱۶۶

فهرست مشتقات

۱. الظُّلَّةُ (۱)	۷. ظَلَّ (۲)	۱۳. ظِلَالًا (۱)	۱۹. ظِلٌّ (۳)	۲۴. فَتَقَطَّلُ (۱)
۲. الظَّلَّ (۱)	۸. ظَلَلْنَا (۲)	۱۴. ظِلَالٍ (۲)	۲۰. ظِلُّهَا (۱)	۲۵. فَيَظْلَلَنَّ (۱)
۳. الظَّلَّ (۱)	۹. ظَلَّتْ (۱)	۱۵. ظِلَالُهَا (۱)	۲۱. فَظَلَّتْ (۱)	۲۶. كَالظَّلِيلِ (۱)
۴. الظَّلَّ (۱)	۱۰. ظَلَّلُ (۲)	۱۶. ظِلَالُهُ (۱)	۲۲. فَظَلُّوا (۱)	۲۷. لَصَالُونَ (۲)
۵. ظَلِيلًا (۱)	۱۱. ظَلَّلِي (۱)	۱۷. ظِلَالَهُمْ (۱)	۲۳. فَظَلُّتُمْ (۱)	۲۸. لَظَلُّوا (۱)
۶. ظَلِيلٍ (۱)	۱۲. ظَلَّةً (۱)	۱۸. ظِلًّا (۱)		

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابد (۲)	۲۶. بوب (۱)	۵۲. دخل (۴)	۷۸. سود (۲)	۱۰۴. عظم (۱)
۲. اتى (۲)	۲۷. بئس (۱)	۵۳. دعو (۱)	۷۹. شرب (۱)	۱۰۵. عقب (۲)
۳. احد (۲)	۲۸. تحت (۵)	۵۴. دلل (۱)	۸۰. شعب (۱)	۱۰۶. عكف (۲)
۴. اخذ (۲)	۲۹. تمم (۱)	۵۵. دنو (۱)	۸۱. شکر (۱)	۱۰۷. علم (۱)
۵. ارض (۱)	۳۰. ثلث (۱)	۵۶. دوم (۱)	۸۲. شمس (۱)	۱۰۸. عمل (۲)
۶. ارك (۱)	۳۱. ثنى (۲)	۵۷. دين (۱)	۸۳. شمل (۱)	۱۰۹. عنق (۱)
۷. اصل (۱)	۳۲. جبل (۲)	۵۸. ذكر (۱)	۸۴. شىء (۵)	۱۱۰. عين (۲)
۸. اكل (۳)	۳۳. جحد (۱)	۵۹. ذلل (۲)	۸۵. صبر (۱)	۱۱۱. غدو (۱)
۹. الك (۱)	۳۴. جرى (۳)	۶۰. ذهب (۱)	۸۶. صفر (۱)	۱۱۲. غشو (۱)
۱۰. الله (۹)	۳۵. جعل (۶)	۶۱. ريب (۲)	۸۷. صلح (۲)	۱۱۳. غشى (۱)
۱۱. اله (۱۰)	۳۶. جنن (۳)	۶۲. رجع (۱)	۸۸. صنم (۱)	۱۱۴. غم (۳)
۱۲. امر (۲)	۳۷. حجر (۱)	۶۳. رحم (۱)	۸۹. ضرب (۲)	۱۱۵. غنى (۱)
۱۳. امم (۱)	۳۸. حرر (۲)	۶۴. رزق (۲)	۹۰. طلق (۱)	۱۱۶. فتح (۱)
۱۴. امن (۲)	۳۹. حرق (۱)	۶۵. رسل (۱)	۹۱. طهر (۲)	۱۱۷. فقر (۱)
۱۵. انث (۱)	۴۰. حطم (۱)	۶۶. ركذ (۱)	۹۲. طوع (۱)	۱۱۸. فكه (۱)
۱۶. انس (۱)	۴۱. حمم (۱)	۶۷. روح (۲)	۹۳. طيب (۲)	۱۱۹. فوق (۳)
۱۷. انن (۸)	۴۲. حيي (۱)	۶۸. رنى (۵)	۹۴. ظلل (۴)	۱۲۰. فىء (۱)
۱۸. اولاء (۱)	۴۳. ختر (۱)	۶۹. زوج (۳)	۹۵. ظلم (۴)	۱۲۱. قصد (۱)
۱۹. اوى (۳)	۴۴. خضع (۱)	۷۰. سبط (۱)	۹۶. ظنن (۱)	۱۲۲. قضى (۱)
۲۰. ائى (۳)	۴۵. خلد (۲)	۷۱. سجد (۲)	۹۷. ظهر (۱)	۱۲۳. قطع (۱)
۲۱. ابي (۳)	۴۶. خلص (۱)	۷۲. سربال (۲)	۹۸. عبد (۵)	۱۲۴. قطف (۱)
۲۲. بجس (۱)	۴۷. خلف (۱)	۷۳. سقى (۲)	۹۹. عذب (۲)	۱۲۵. قول (۶)
۲۳. برر (۱)	۴۸. خلق (۲)	۷۴. سكن (۲)	۱۰۰. عرج (۱)	۱۲۶. قوم (۱)
۲۴. بشر (۲)	۴۹. خوف (۲)	۷۵. سلم (۱)	۱۰۱. عشر (۲)	۱۲۷. قوى (۱)
۲۵. بعد (۱)	۵۰. خير (۱)	۷۶. سلو (۲)	۱۰۲. عصو (۱)	۱۲۸. كذب (۱)
	۵۱. دخر (۱)	۷۷. سمو (۳)	۱۰۳. عصى (۱)	۱۲۹. كره (۱)

۱۶۱. وکء (۱)	۱۵۳. نهر (۳)	۱۴۵. موسی (۱)	۱۳۷. لُهب (۱)	۱۳۰. کظم (۲)
۱۶۲. وله (۹)	۱۵۴. نور (۳)	۱۴۶. نتق (۱)	۱۳۸. لنگ (۱)	۱۳۱. کفر (۳)
۱۶۳. ولی (۱)	۱۵۵. وجه (۲)	۱۴۷. نجو (۱)	۱۳۹. مثل (۲)	۱۳۲. کلل (۳)
۱۶۴. یمم (۱)	۱۵۶. وحد (۲)	۱۴۸. نزل (۴)	۱۴۰. مدد (۲)	۱۳۳. کنن (۱)
۱۶۵. یمن (۱)	۱۵۷. وحی (۱)	۱۴۹. نسف (۲)	۱۴۱. مسس (۱)	۱۳۴. کون (۳)
۱۶۶. یوم (۲)	۱۵۸. وعد (۲)	۱۵۰. نظر (۲)	۱۴۲. ملک (۱)	۱۳۵. کیف (۱)
	۱۵۹. وقع (۱)	۱۵۱. نعم (۱)	۱۴۳. منن (۲)	۱۳۶. لعل (۲)
	۱۶۰. وقی (۸)	۱۵۲. نفس (۲)	۱۴۴. موج (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۵۷} وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوى كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ
۲. {البقرة - ۲۱۰} هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ وَالسَّلايِكِ وَقَضَى الْأَمْرُ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ
۳. {النساء - ۵۷} وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا مُنْجَلُونَ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا
۴. {النساء - ۵۷} وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا مُنْجَلُونَ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا
۵. {الأعراف - ۱۶} وَقَطَعْنَا لَهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرِبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوى كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ
۶. {الأعراف - ۱۷} وَإِذْ تَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
۷. {الرعد - ۱۵} وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلًّا لَهُمُ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ
۸. {الرعد - ۳۵} مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ
۹. {الحجر - ۱۴} وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ
۱۰. {النحل - ۴۸} أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّأُ ظِلَّالُهُ عَنِ الشِّمَالِ وَالشَّمَالِ لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ
۱۱. {النحل - ۵۸} وَإِذَا بُرِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ
۱۲. {النحل - ۸۱} وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَّالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمُ بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ
۱۳. {طه - ۹۷} قَالَ فَادْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ نُخْلِقَهُ وَانظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلَّلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْبِفَنَّهُ فِي الْيَوْمِ نَسْفًا
۱۴. {الفرقان - ۴۵} أَلَمْ تَرَى إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا
۱۵. {الشعراء - ۴} إِنْ كُنَّا نُنزِّلُ عَلَيْهِمُ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّلَتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ
۱۶. {الشعراء - ۷۱} قَالُوا تَعْبُدُوا أَصْنَامًا فَتَقْطُلُ لَهَا عَاكِفِينَ
۱۷. {الشعراء - ۱۸} فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمَ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابٌ عَظِيمٌ
۱۸. {القصص - ۲۴} فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ
۱۹. {الروم - ۵۱} وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَنظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ
۲۰. {القمان - ۳۲} وَإِذَا عَشِيَهِمْ مَوْجٌ كَالظِّلِّ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ
۲۱. {فاطر - ۲۱} وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحُرُورُ
۲۲. {يس - ۵۶} هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِنُونَ
۲۳. {الزمر - ۱۶} لَهُمْ مِنْ قَوْعِهِمْ ظِلُّلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظِلُّلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونَ
۲۴. {الزمر - ۱۶} لَهُمْ مِنْ قَوْعِهِمْ ظِلُّلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظِلُّلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونَ

۲۵. {الشوری - ۳۳} إِنَّ يَسَاءَ بُسْكِنِ الرِّيحِ **فَيُظِلِّلَن** رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ
۲۶. {الزخرف - ۱۷} وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا **ظَلَّ** وَجْهَهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ
۲۷. {الواقعة - ۳۰} **ظِلٌّ** مَمْدُودٍ
۲۸. {الواقعة - ۴۳} **ظِلٌّ** مِنْ مَّحْمُومٍ
۲۹. {الواقعة - ۶۵} لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا **فَطَلْتُمْ** تَفَكَّهُونَ
۳۰. {القلم - ۲۶} فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَصَّالُونَ
۳۱. {الإنسان - ۱۴} وَدَائِبَةٌ عَلَيْهِمْ **ظِلَالُهَا** وَذَلَّلَتْ فَطْرُفُهَا تَذَلِيلاً
۳۲. {المرسلات - ۳۰} انْظِلُّوا إِلَى **ظِلِّ** ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ
۳۳. {المرسلات - ۳۱} لَا **ظَلِيلٍ** وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ
۳۴. {المرسلات - ۴۱} إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي **ظِلَالٍ** وَغُيُونٍ
۳۵. {المطففين - ۳۲} وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَصَّالُونَ